

Buying or Selling *Olam Habah**

A PROBLEMATIC SALE.....	1
THE FOLLY OF THE SELLER	5
YISSACHAR AND ZEVULUN	7
TZADIKIM WHO SOLD THEIR OLAM HABAH	10

A Problematic Sale

There are various theological as well as technical issues that are related to a transaction made involving one's spiritual reward or portion in Olam Habah.

The primary issue amongst them is articulated in a responsum of Rav Hai Gaon (939–1038) that was subsequently quoted verbatim in a responsum of Rabbi Moshe Alashkar (1466–1542) regarding the general issue of buying and selling merits for Mitzvos.¹

Rav Hai Gaon was asked regarding one who wished to present the merit he accrued from fasting every Monday and Thursday to another individual as a gift, or he stated in advance that his upcoming fasts will be for someone else's merit, or alternatively he performed a sale where an individual acquired these merits, is this effective in transferring the merit to the recipient or buyer? Similarly he was asked regarding one who gave money to another individual on the condition that he should read the Torah a certain amount of times and the merit of this Torah reading should be attributed and acquired by the donor.²

(*) המאמר נערך ע"י הרב יעקב שי' גרשון.

1) שו"ת מהר"ם אלשקר (סי' קא): "עוד שאלת אם יש ממש באותן שמוכרין זכויותיהן זה לזה, אם זכה הקונה או הפסיד המוכר, ואם פעולה זו יש לה עיקר. תשובה, לא מצאתי מקום לדבר זה כי אם בתשובת שאלה לרבינו האי גאון ז"ל, וראיתי להעתיק אותה לך ומשם תבין עקרון של דברים". ובסוף התשובה (שם): "וכל דבריו דברי קבלה הן ואין להוסיף ולא לגרוע".

2) תשובות הגאונים החדשות (עמנואל – אופק, סי' קמז. ועד"ז בתשובות הגאונים עם תשובות ופסקים מחכמי פרוינציה' שי"ל ע"י ר' אלעזר הורביץ, ח"ב – לרב האי, סי' נו): "נז. ועוד שאל מרבינו [מר רבינו] ניסים ז"ל לרבינו האי ז"ל. מי שהוא נוהג להתענות בשני ובחמישי ונתענה שנה או שנתים ואמ' בסוף אותו הזמן קיבול שכר התענית הזו יהיה לפלוני מתנה יהי לו מוסף על זכויותיו, וכן אם יאמר אתענה שנה ויהיה שכרה וזכותה לפלני, וכן אם יאמר מכרתי תענית זו השנה בכך וכך לפלוני ויקנו קנין על זה, היש הנאה לאותו שנותן לו כלום. וכן מי שנתן לאדם זהוב בחדש על מנת שיקרא בתורה עשרה פעמים באותה החדש ויהיה זכות הקריאה לו, ויטול הזהוב אותו האדם ויקרא אותה עשר[ה] פעמים, נאמ' כי באמת קיבול בעל הזהוב הזכות ואין לקרא כלום שכר, ילמדנו אנחנו".